

LABORE ET ZELO

ПСИХОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА В КЛІНІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Обсяг: 3 кредити ЄКТС

Семестр: III, **Курс:** другий

Дні, Час, Місце: згідно розкладу

Інформація про викладача

Ім'я	Кресан Ольга Дмитрівна
Контакти	E-mail: Kresan987@gmail.com , тел.: +380969268876
Робоче місце	Кафедра загальної та практичної психології, ауд. 217 навчального корпусу №2
Години консультацій	Понеділок, 13:00 – 15:00

Опис навчальної дисципліни

Програма вивчення навчальної дисципліни «Психологічна експертиза в клінічній практиці» складена відповідно до освітньо-наукової програми «Клінічна психологія з основами психотерапії» підготовки магістрів галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 Психологія.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологічна експертиза в клінічній практиці» є: познайомити студентів з методами і прийомами обстеження; сформувати навички спостереження; навчити збору анамнестичних даних і їх інтерпретації для розуміння етіопатогенетичних чинників аномального розвитку; навчити аналізувати дані, отримані при обстеженні.

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОНП «Клінічна психологія з основами психотерапії» сприяє досягненню здобувачами програмних результатів навчання:

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН11. Оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової роботи.

ПРН13. Планувати проведення психопрофілактичної роботи у клініко-психологічній сфері з наступним оцінюванням її якості та ефективності.

ПРН15. Надавати психологічну допомогу (консультативну, психотерапевтичну) людям, які цього потребують, в індивідуальній та груповій формах.

Згідно структурно-логічної схеми ОНП дисципліна опирається на «Гуманістичну та екзистенційну психотерапію» та передуює вивченню дисципліни «Психологія соматично-хворої

людини» та проходженню «Науково-дослідницької практики».

Мета навчання

Метою вивчення дисципліни «Психологічна експертиза в клінічній практиці» є розвиток у студентів компетенцій працювати з основними питаннями психологічної експертизи та знати технологію її підготовки та проведення.

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОНП «Клінічна психологія з основами психотерапії» сприяє опануванню здобувачами таких компетентностей:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.

СК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК12. Здатність проводити психодіагностичну та психопрофілактичну роботу в клінічній праці.

Форми і методи навчання

Викладання курсу «Психологічна експертиза в клінічній практиці» передбачає читання лекцій (10/4* год.), проведення лабораторних (10/4* год.) та практичних занять (10/2* год.), організації самостійної роботи здобувачів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (60/80* год.).

Викладач використовуватиме метод створення ситуації пізнавальної новизни, частково-пошуковий, дослідницький, дедуктивний та індуктивний методи, метод навчальної дискусії, контролю і самоконтролю, проблемні методи, тренінг, кооперативні та колективно-групові технології, технології опрацювання дискусійних питань, інформаційні та комунікаційні технології, консультації тощо.

Під час вивчення дисципліни студенти користуватимуться навчальними посібниками, статтями, зокрема англomовними, українськими періодичними виданнями з психології.

Організація навчання

Теми лекцій

№	Назва теми	Кількість годин (денна/ заочна форми)
1	Загальне уявлення про психологічну експертизу	2/ 2
2	Психологічна та комплексна гуманітарна експертиза	2/2

3	Структурно-функціональна модель психологічної експертизи	2/0
4	Організація та проведення психологічної експертизи в освітньому середовищі	2/0
5	Судово-психологічна експертиза	2/0
Разом		10/4

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин (денна/ заочна форми)
1	Загальне уявлення про психологічну експертизу	2/0
2	Освітнє середовище як об'єкт психологічної експертизи	2/0
3	Психологічна експертиза інноваційного освітнього середовища	2/0
4	Судово-психологічна експертиза	2/2
5	Психологічна експертиза в інших сферах суспільної практики	2/0
Разом		10/2

Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин (денна/ заочна форми)
1	Проблема підготовки експертів: світовий досвід	2/0
2	Особистість психолога-експерта як засіб його професійної діяльності	2/2
3	Гуманітарна експертиза: практичні аспекти	2/0
4	Умови та засоби забезпечення об'єктивності результатів психологічної експертизи	2/0
5	Особливості психологічної експертизи в клінічній практиці	2/2
Разом		10/4

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин (денна/ заочна форми)
1	Вимоги до проведення психологічної експертизи	8/10
2	Гуманітарна експертиза як вирішення проблемної ситуації	8/10
3	Забезпечення об'єктивності у експертному оцінюванні	6/10
4	Мета, предмет та завдання психологічної експертизи в освітньому середовищі	6/8
5	Психологічна експертиза процесу розвивального навчання	6/8
6	Психологічна експертиза в професійній діяльності шкільного психолога	6/8

7	Підготовка та проведення судово-психологічної експертизи	8/10
8	Психологічна експертиза конфліктів	6/8
9	Психолінгвістична експертиза	6/8
Разом		60/80

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

Бали	Результат навчання, що оцінюється
30	Розділ I
10	Участь у роботі групи.
10	Участь у дискусії.
10	Головний доповідач/модератор питання.
30	Розділ II
10	Участь у роботі групи.
10	Участь у дискусії.
10	Головний доповідач/модератор питання.
10	Есе (проект)
2	Знання й розуміння теоретичного матеріалу.
2	Аналіз і оцінка інформації.
2	Побудова суджень.
2	Ілюстративний супровід тексту.
2	Оформлення роботи
30	Залік
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладача та перейти до безпечного місця.

Відвідування та / або участь є важливим компонентом курсу. Проте, якщо Ви бажаєте навчатися дистанційно – всю навчальну діяльність, включно з виконанням і поданням для оцінювання завдань, можна здійснювати у дистанційному режимі на платформі Уніком.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Дедлайн. Крайньою межею здачі індивідуальної роботи є три дні до підсумкової форми контролю. Після цієї дати завдання не приймаються.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри

протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання здійснюється згідно з діючим положенням про організацію освітнього процесу в університеті. Перескладання заліку відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ імені Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність»

(http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/polozenia_pro_akademichny_dobrochesnist.pdf).

Всю заплановану роботу студенти виконують самостійно. У разі виявлення несамотійного виконання завдання, результат анулюється, а робота повертається студенту на переопрацювання з дотриманням правил академічної доброчесності. Інформація про плагіат буде повідомлена декану та куратору.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Поведінка здобувачів освіти визначається правилами техніки безпеки та загальноприйнятими нормами поведінки, які визначаються відповідно «Правилами внутрішнього розпорядку» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/pravula_rozporiadky.pdf), «Положенням про організацію освітнього процесу» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/onp2018.pdf) та «Етичним кодексом» (http://www.ndu.edu.ua/storage/norm_baza/etychkodeks.pdf) ЗВО.

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.

Джерела для вивчення дисципліни

Основні

1. Костицький М.В., Луцький М.І. Судово-психологічна експертиза в адміністративному процесі. Івано-Франківськ: Видавн. справа, 2011. 307 с.
2. Особистість та її історія: колективна монографія / за ред. Н.В. Чепелевої, М.В. Папучі. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 538 с.
3. Папуча М. В. Внутрішній світ людини та його становлення: [наукова монографія]. Ніжин: Видавець Лисенко М. М., 2011. 656 с.
4. Папуча М. В. Проблеми психології переживання : монографія. Ніжин : Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2019. 191 с.
5. Пасніченко В.В. Судово-психологічна експертиза. Чернівці: Кн.-XXI, 2008. 136 с.
6. Ребуха Л.З. Психологічна експертиза: технологія та процедура проведення. Тернопіль: Економ. думка, 2008. 128 с.
7. Тимошенко О.А., Наконечна М.М. Підготовка майбутніх психологів до експертної діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія № 12. Психологічні науки: Зб. наукових праць*. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2012. № 37 (61). С. 341–344
8. Фурман А.В. Соціально-психологічна експертиза модульно-розвивальних занять у школі. Київ: Правда Ярославичів, 1999. 56 с.
9. Швалб Ю.М. Принципи та моделі психологічної експертизи. *Практична психологія та*

соціальна робота. 2009. №8. С.26-28; 2010. №1. С. 22-25.

10. Яблонський А.І. Психологічна експертиза середньої освіти : монографія. Умань : Сочінський М. М., 2018. 345 с.
11. Dafermos M. Rethinking Cultural-Historical Theory: A Dialectical Perspective to Vygotsky. Singapore: Springer Nature Singapore Pte Ltd, 2018. p. 1–310.
12. Langford P. E. Vygotsky's Developmental and Educational Psychology. Hove and New York: Psychology Press, Taylor and Francis Group, 2005. p. 1–301.
13. Nakonechna M. Work Activity in its Motivational and Developmental Contexts. Vocational Training: Some Problems and Contexts. Edited by: Halina Beijer, Halyna Rusyn. Chelms, 2016. P. 11-20.

Допоміжна література

1. Вітакультурна методологія: антологія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 980 с.
2. М'ясоїд П. А. Психологічне пізнання. Історія, логіка, психологія. Київ: Либідь, 2016.
3. Методологія і психологія гуманітарного пізнання. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с.
4. Наконечна М.М. Допомога іншому: психологічні аспекти. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2012. 184 с.
5. Проблеми психологічної герменевтики / за ред. Н. В. Чепелевої. Київ, 2004. 273 с.
6. Психологія вчинку: шляхами творчості В.А. Роменця. Збірник статей. Упорядник П.А. М'ясоїд. Київ: Либідь, 2012. 296 с.
7. Українська психологічна термінологія: словник-довідник. За ред. М.-Л.А. Чепи. Київ: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2010.

Періодичні видання

Психологія і суспільство
Психологія особистості
Психологія і особистість
Психологічний часопис

Інформаційні ресурси

<http://psylib.org.ua>
<http://chtyvo.org.ua/>
<http://psychology-naes-ua.institute/>